

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Nicolae Gordilă,
Judecători – Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun și Vladimir Timofti,
judecând recursurile ordinare declarate de inculpatul Bacalîm Victor, de avocatul Igor Țurcan și inculpatul Cojocari Teodor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2014, pe cauza penală în privința lui:

Bacalîm Victor Nicolai, născut la 25 februarie 1964, originar și domiciliat în s. Moșana, r-nul Dondușeni

și

Cojocari Teodor Ion, născut la 06 iunie 1937, originar din s. Cernoleuca, r-nul Dondușeni, domiciliat în or. Dondușeni, str. B. Glavan 11;

Termenul de examinare a cauzei:

- *prima instanță*: 29.04.2011 – 05.12.2011;

- *instanța de apel*: 25.01.2012- 08.06.2012;
06.03.2013-12.02.2014;

- *instanța de recurs*: 08.10.2012- 25.12.2012;
24.04.2014-23.09.2014

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Dondușeni din 05 decembrie 2011, Bacalîm Victor și Cojocari Teodor au fost achitați de sub învinuirea adusă în baza art. 213 lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiuni.

2. De către organul de urmărire penală, Bacalîm Victor a fost învinuit de faptul, că deținând în baza ordinului nr. 2 din 12.10.1999, funcția de medic generalist coordonator al Centrului de Sănătate a s. Moșana a I.M.S.P. Spitalul Raional Dondușeni și fiind totodată și medic de familie, atîrnîndu-se neglijent față de obligațiunile sale de serviciu, fiind obligat să acorde asistență medicală bolnavilor, la

adresarea lui Ceban Larisa privitor la faptul, că la copilul dînsei Ceban Andrei, născut la 23.08.1997, brusc s-a înrăutățit starea sănătății, cu pierderea poftei de mîncare, vome și ridicarea temperaturii, nu a asigurat nivelul corespunzător de examinare, supraveghere și tratament al bolnavului. Astfel, medicul Bacalîm Victor, fiind obligat să efectueze examenul clinic general în condițiile ambulatoriului sătesc (constatarea stării bolnavului, ascultarea sistemului respirator, fixarea temperaturii corpului, investigațiilor radiologice a pulmonilor, stabilirea diagnosticului, prescrierea tratamentului corespunzător) fără a vizita pacientul, a recomandat numai administrarea medicamentelor așa ca "Aspirină", "Paracetamol", "Ampiox". Ca urmare a tratamentului recomandat, starea sănătății copilului nu s-a îmbunătățit, iar medicul Bacalîm Victor în primele 24 ore nu a efectuat examenul clinic general, nu a stabilit corect diagnosticul maladiei, a îndreptat copilul în secția de pediatrie a Spitalului Raional Dondușeni tocmai la 28 octombrie 2004. Conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 383 (expertiza a început la 18.12.2008 și finalizată la 05.02.2009, efectuarea măsurilor obligatorii la timp (în primele 24 ore) prin stabilirea corectă a diagnosticului maladiei evita decesul copilului Ceban Andrei Victor la 01.11.2004, care era deja internat la Institutul de Cercetări Științifice de Ocrotire a Sănătății Mamei și Copilului și se află în legătură cauzal urmările survenite.

2.1. De către organul de urmărire penală, Cojocari Teodor a fost învinuit de faptul, că deținînd în baza ordinului nr. 1 din 04.10.1999 funcția de medic pediatru al I.M.S.P. Spitalul Raional Dondușeni afirmîndu-se neglijent față de obligațiunile sale de serviciu, fiind obligat să acorde asistență de urgență copiilor bolnavi, la internarea copilului Ceban Andrei, 23.08.1997 anul nașterii, în secția pentru copii al I.M.S.P. Spitalul Raional Dondușeni, în stare de gravitate medie (febră 38,2° C, grețuri, vome repetate, guturai, dureri în gît, retenția urinei timp de 24 ore, respirație aspră pulmonară cu raluri burtoase de calibru și bilateral), nu a asigurat nivelul necesar de examinare, supraveghere și tratament bolnavului. Astfel, Cojocari Teodor, fiind medic curant, era obligat să efectueze examenul clinic general și stabilind că în urma tratamentului starea bolnavul-agravează, avînd rolul decisiv al consiliului de medici format la 29.10.2004, nu a efectuat la copil investigațiile radiologice ale pulmonilor, nu a numit cercetările de laborator a sputei cu scopul identificării agentului patogen, nu a numit antibiotice cu spectru larg de acțiune, terapie intensivă. Ca urmare, pe fondalul progresării, insuficienței respiratorii, insuficienței acute și a lipsei de investigații paraclinice complete, la 29.10.2004 ora 08:00, a externat în stare gravă copilul Ceban Andrei Victor. Conform raportului de expertiză medico-legală în comisie (expertiza începută la 18.12.2008 și finalizată la 05.02.2009), aceste deficiențe de investigații, tratament incomplet și externarea bolnavului în stare gravă, au condiționat la 01.11.2004 survenirea decesului copilului Ceban Andrei Victor,

care era deja internat la Institutul de Cercetări Științifice de Ocrotire a Sănătății Mamei și Copilului și se află în legătură cauzală cu urmările survenite.

3. Sentința instanței de fond a fost atacată cu apel de procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care ambii inculpați să fie condamnați în baza art. 213 lit. b) Cod penal, cu încetarea procesului penal în privința lor, din motivul intervenirii termenului de prescripției, deoarece instanța de fond eronat a achitat inculpații pe motiv că lipsește latura obiectivă și cea subiectivă, că nu a fost concretizată învinuirea sub care au fost puși inculpații.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 iunie 2012 a fost respins apelul procurorului și menținută sentința instanței de fond.

4.1. În argumentarea soluției sale, instanța de apel a invocat, că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept pe cauză, a făcut o analiză amplă a probelor prezentate și concluzii care se bazează pe materialul probant prezentat, ce nu contravine sentinței de achitare.

De asemenea, a menționat, că învinuirea nu a prezentat careva probe pertinente și concludente, care în ansamblu cu circumstanțele cauzei ar dovedi vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate, mai mult ca atât, instanța de fond în sentința sa expres s-a pronunțat asupra tuturor probelor sus indicate, le-a verificat, făcând o analiză amplă și minuțioasă, a indicat din care motive nu a admis probe la care se referă acuzarea, a apreciat probele la justa valoare, legal și întemeiat a adoptat o hotărâre de achitare.

Instanța de apel a mai reținut, că sunt argumentate și corespund circumstanțelor cauzei constatările făcute de către instanța de fond, că în ședința de judecată atât inculpatul Bacalîm V., cât și succesorul părții vătămate Ceban Larisa, martorii Ceban Victor, Ceban Petru, Ceban Zinaida au confirmat, că starea sănătății copilului s-a înrăutățit a doua zi seara după efectuarea vaccinului. Nu au făcut o chemare a medicului, la acel moment a medicului terapeut, Bacalîm V., ci doar seara au solicitat o consultație telefonică. Astfel, învinuirea adusă, precum că el în timp de 24 ore după adresarea părinților nu a efectuat examenul clinic general este eronată, pentru că doar a treia zi părinții au chemat medicul la domiciliu, Bacalîm V. s-a deplasat în câteva minute la bolnav, a consultat copilul a stabilit diagnoza, care ulterior a fost confirmată și indicat tratament.

De asemenea, este întemeiată concluzia instanței de fond, că la calificarea acțiunilor lui Bacalîm Victor în baza art. 213 lit. b) Cod penal era obligatorie stabilirea concretă a articolului sau punctului din cadrul actelor normative, care conțin regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale ce au fost încurcate. Astfel de acte normative de care organul de urmărire penală nu au fost stabilite și nu au fost indicate în învinuire. După cum rezultă din probele prezentate învinuirea adusă lui Cojocari Teodor este inexactă, nu au fost stabilite regulile sau metodele de

acordare a asistenței medicale care au fost încălcate de inculpat. Examenul clinic general al pacientului Ceban Andrei a fost stabilit de un consiliu format de mai mulți medici, printre care medicul urolog, infecționist, chirurgul, care în ședință au confirmat toate chestiunile referitor la tratamentul pacientului, că totul s-a hotărât colegial, în consiliu, adică nimeni nu are un rol decisiv la stabilirea diagnozei tratamentului. Instanța de judecată a remarcat, că la ședință s-a stabilit, că externarea copilului a fost efectuată la insistența mamei acestuia, ca urmare nu a fost efectuat nici examenul radiologie.

5. Recurs ordinar a declarat procurorul împotriva hotărârilor judecătorești pe cauză, prin care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel pe motivele indicate în recurs.

Recurentul a invocat, că hotărârile instanțelor judecătorești se întemeiază pe faptul că, fiecare probă a părții acuzării este interpretată ca fiind una care nu corespunde realității acțiunilor lui Bacalîm Victor Nicolai și Cojocari Teodor Ion, fără a privi toate probele în ansamblu, fără a le da o apreciere din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Acuzarea a considerat, că medicii Bacalîm Victor Nicolai și Cojocari Teodor Ion erau responsabili de tratamentul acordat și trebuia să solicite consultarea specialistului necesar dar au găsit calea cea mai ușoară să dea copilul mamei pentru ca ea să-l ducă la Institutul de Cercetări Științifice de Ocrotire a Sănătății Mamei și Copilului unde au și survenit urmările fatale-decesul copilului.

Potrivit informației prezentate de către Ministerul Sănătății, în perioada anilor 2004 I.M.S.P. „Spitalul raional Dondușeni” activa în baza Statutului, aprobat de către Consiliul raional, în adresa căruia urma să se adreseze acuzarea de stat.

La examinarea cauzei penale în instanța de judecată procurorul poate solicita administrarea de noi probe pentru susținerea acuzării de stat (art.53 alin.(1) pct.3) CPP).

Astfel, procurorul participant în instanța de apel, nu a participat la examinarea în instanța de fond, din acest motiv recurentul a considerat că instanța de apel ilegal a respins demersul privind prezentarea unor probe noi.

Deoarece cauza penală se examina în ordine de apel toate acțiunile ce urmau să se desfășoare trebuiau să fie cu acordul judecătorilor. Din acest motiv în momentul în care a parvenit informația de la Ministerul Sănătății, unde li s-a sugerat să ridice și Statutul I.M.S.P.„Spitalul raional Dondușeni” în baza căruia activa (în anul 2004), pentru a înainta o nouă învinuire în scopul concretizării și corectării erorilor, s-a înaintat un demers de amânare a ședinței cu scopul de acumulare a tuturor actelor normative, însă instanța l-a respins. În aceste condiții, recurentul a invocat că instanța

a încălcat dreptul acuzării de a prezenta noi probe, de a formula o învinuire concretă, care ar fi în concordanță cu prevederile art. 6 CEDO.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 25 decembrie 2014, a fost admis recursul ordinar, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că instanța de apel:

- nu a acordat deplină eficiență rezultatelor expertizei medico-legale (Vol. II, f.d. 104-106), în care este indicat, că „la adresa mamei minorului, pe data de 23.10.2004, medicul Bacalîm V. era obligat să examineze activ pacientul, dar nu să recomande numai administrarea medicamentelor”, de asemenea, „...dacă era stabilit la timp și corect diagnosticat, erau administrate medicamentele efective, posibil putea fi evitat decesul ”, însă aceste date ale expertizei au rămas fără o motivare și apreciere, în cazul când procurorul a mai solicitat de a cerceta și noi probe în acest sens, pe care instanța le-a respins.

- nu s-a expus asupra faptului, că în cadrul urmăririi penale, nu s-a dispus efectuarea unei investigații suplimentare bacteriologice, virusologice, ce ar putea aprecia concret agentul patologic al maladiei, fapt ce a fost solicitat de succesorului părții vătămate, Larisa Ceban, atât în instanțele inferioare, cât și în instanța de recurs, prin intermediul referinței (Vol. III, f.d. 254-253).

- nu s-a expus asupra concluziilor expertului judiciar, Ion Cuvșinov, date în cadrul ședinței instanței de apel (Vol. III, f.d. 213-218), și anume „rezultatul expertizelor medico-legale au confirmat faptul că inculpații au avut atitudine iresponsabilă față de obligațiunile sale. Medicul curant și șeful secției respective trebuie să decidă și sunt responsabili de tactica și tratamentul bolnavului și la necesitate solicită consultația specialistului necesar, cât și un tratament necesar într-o subdiviziune specializată.”.

- a încălcat prevederile art. 53 alin. (1) pct. 3), art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, art. 6 CEDO, respingînd demersul de amînare a ședinței de judecată cu scopul de acumulare a tuturor actelor normative de către acuzarea de stat, pentru a înainta a nouă învinuire în scopul corectării erorilor.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2014, a fost admis apelul procurorului, casată sentința instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Conform art. 332 alin. (1) și art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui Bacalîm Victor și Cojocari Teodor pe art. 213 lit. b) Cod penal a fost încetat în baza art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de atragere la răspundere penală.

7.1. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, instanța de fond a dat o apreciere tendițioasă în exclusivitate probelor prezentate de partea apărării pe care

le-a statuat la baza sentinței de achitare, fără a se expune în careva mod asupra motivelor de respingere a probelor acuzării.

Deși inculpații Bacalîm Victor și Cojocari Teodor nu recunosc vina, chiar dacă ambii au diagnosticat la pacientul minor o altă maladie, decît cea constatată în rezultatul multiplelor expertize medico-legale în comisie, Colegiul penal a considerat că vinovăția lor și-a găsit deplină confirmare prin probele verbale și materiale administrate în prezenta cauză.

În calitate de probe materiale ce confirmă vinovăția inculpaților în faptele lor imputate, Colegiul penal a reținut:

- *sesizarea de către mama defunctului Ceban Larisa a organelor procuraturii, cu solicitarea atragerii la răspunderea penală a persoanelor, care se fac vinovate de decesul copilului său (f.d. 5 Vol. 1) și certificatul de deces în care motivul decesului este constatat insuficiență hepato-renală (f.d. 14 Vol. 1);*

- *calendarul vaccinărilor pe perioada 2001-2005, referitor la care comisia de experți a constatat ca fiind respectat intervalul de timp între vaccinele administrate minorului Ceban Andrei (f.d. 233 Vol. 1);*

- *ordinele și dispozițiile Ministerului Sănătății (f.d. 28-40; 41-58 Vol. 1);*

- *raport de examinare medico-legală nr. 1979 potrivit căruia decesul lui Ceban Andrei a survenit în rezultatul insuficienței pulmonare ca consecință a bronhopneumoniei purulente. Din conținutul aceleiași concluzii rezultă, că potrivit raportului de analiză toxicologică nr. 270 din 01.11.2004 în viscerele cadavrului nu s-au depistat substanțe toxice, cercetat de medicul Chetrari (f.d. 66-70 Vol.1);*

- *raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 100 din 10.05.2005, acceptat drept probă veridică în cauza dată ce denotă, că decesul copilului Ceban Andrei a survenit din cauza bronhopneumoniei bilaterale purulente, care se confirmă prin rezultatul examinării medico-legale a cadavrului și tabloului histopatologic a modificărilor organelor interne, însă reieșind din faptul, că n-au fost efectuate investigații suplimentare bacteriologice, virusologice de apreciat concret agentul patologic al maladii nu a fost posibil, la fel fiind imposibilă și confirmarea legăturii cauzale dintre vaccinarea contra hepatitei A și evoluția bronhopneumoniei pulmonare, constatîndu-se că acordarea asistenței medicale copilului Ceban Andrei în SP Dondușeni, ICȘOM și C a fost în volum deplin, decesul lui fiind condiționat de caracterul sever al maladii (f.d. 87-94 Vol. 1), la solicitarea mamei defunctului, OUP la data de 25.07.2006 a dispus efectuarea unei expertize medico-legale în comisie (f.d. 144-145 Vol. 1), care s-a finisat cu întocmirea raportului de expertiză nr. 282 din 15.08. - 10.12.2008 potrivit căruia, decesul copilului a survenit în urma bronhopneumoniei bilaterale purulente, fapt adevărat de modificările patologice depistate în cadrul examinării medico-legale a cadavrului și confirmate prin investigațiile histopatologice a materialului necrotic; asistența medicală acordată copilului Ceban Andrei în IMSP SR Dondușeni fiind corectă dar nu în volum deplin,*

pentru că în această instituție n-a fost efectuată investigarea radiologică a pacientului și nu s-au administrat antibiotice cu spectrul larg de acțiune, strict necesare în cazul dat, or ieșirea ficatului de sub rebordul costal cu 3-5-7 cm nu poate fi în corelație de cauzalitate cu vaccinarea contra hepatitei A, efectuată la data de 22.10.2004 (f.d. 154-164 Vol. 1); în dependență de rezultatele acestei expertize OUP la data de 05.06.2007 dispune efectuarea altei expertize în comisie, care s-a finalizat cu întocmirea raportului de expertiză nr. 175 din 08-12.06.2007, potrivit căruia în situația grea, în care se afla pacientul la data de 28.10.2004 în timpul spitalizării la IMSP Dondușeni, a fost necesară efectuarea examenului radiologie a cutiei toracice și terapie intensivă cu antibiotice cu spectrul larg de acțiune, ca "Cefalosporine" de generația III-IV, aceste acțiuni fiind în competența medicului pediatru, apoi în competența celorlalți medici a consiliului medical (f.d. 177-179 Vol. 1); în rezultatul acestor concluzionări, la data de 18.03.2008 pe caz se dispune efectuarea încă a unei expertize, în corespundere cu care minorul Ceban Andrei s-a îmbolnăvit acut la data de 22.10.2004 fiind spitalizat abia la 28.10.2004, în acest interval de timp fiind tratat în condiții casnice cu „Aspirină”, „Paracetamol” și „Ampiox”, care au ascuns clinica maladiei, astfel că responsabil de neefectuarea examenului general medical se face medicul ambulatorului sătesc, la care pe data de 23.10.2004 s-a adresat mama bolnavului. În obligațiile fiecărui medic din consiliul medical întrunit la data de 28.10.2004 fiind stabilirea diagnosticului corect a maladiei și întreprinderea tuturor măsurilor necesare în vederea tratării corecte și deplină a pacientului. Rolul decisiv în acest consiliu, revenindu-i medicului pediatru. Condițiile tehnice a SR Dondușeni permițând efectuarea investigațiilor necesare întru diagnosticarea și tratarea acestui gen de maladie respiratorie. Starea gravă a sănătății copilului nu permitea externarea lui din spitalul Dondușeni. Asistența medicală „Aviasan” fiind necesară din primele clipe, când copilul nu reacționa pozitiv la medicamentele prescrise la SP Dondușeni. La data de 29.10.2004 în stare extrem de gravă copilul a fost externat la insistența părinților, responsabil de acest fapt fiind medicul curant. Asistența medicală incompletă a fost admisă în toate instituțiile medicale (ambulatoriul sătesc și SR Dondușeni), care în comun se află în legătură cauzală cu decesul minorului Ceban Andrei. De rînd cu aceasta, tratamentul administrat în condiții casnice de mama copilului a dus la un debut necaracteristic al bolii, ce a creat dificultăți ulterioare în diagnosticarea corectă și promptă a bolii (raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 105 din 02.04 - 30.10.2008 (f.d. 286-291 Vol.1). Ultima concluzie din expertiza medicală, a determinat numirea pe caz încă a unei expertize, care s-a finisat cu întocmirea raportului de expertiză nr 383 din 18.12.2008 - 05.02.2009, potrivit căruia Bacalîm Victor era obligat să efectueze examenul clinic general în condițiile ambulatoriului sătesc, îndată ce a fost contactat de mama bolnavului, dar nu să recomande fără consultarea celui din urmă, administrarea medicamentelor ca „Aspirină”, „Paracetamol” și „Ampiox”. Dacă

aceste măsuri obligatorii erau efectuate la timp (în primele 24 ore) medicul stabilea corect diagnosticul maladiei, iar decesul putea fi evitat. Necătfînd la faptul constatării de către Consiliul medical al SR Dondușeni, a stării grave a pacientului Ceban Andrei, la data de 29.10.2004 ora 04:00, investigațiile radiologice ale pulmonilor nu sunt efectuate, nu se numesc cercetări de laborator a sputei în scopul identificării agentului patogen, numirea antibioticilor cu spectru larg de acțiune, terapie intensivă. Pe fondalul progresării insuficienței respiratorii, insuficienței acute și a lipsei de investigații paraclinice complete, minorul Ceban Andrei este externat în stare gravă de la spital la data de 29.10.2004, ora 08:00. Aceste deficiențe de investigații, tratament și externarea bolnavului în stare gravă au condiționat survenirea decesului mai tîrziu la ICȘOM și C, astfel, că asistența medicală incompletă a fost admisă egal atît în ambulatoriul sătesc, cît și la SR Dondușeni, care în comun au cauzat survenirea decesului minorului Ceban Andrei (f.d. 4-8 Vol. 2). Potrivit raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 62 din 03.11.2010 - 11.03.2010 vaccinele administrate minorului, inclusiv și împotriva hepatitei n-au condiționat apariția maladiei "Bronhopneumonie purulentă formă gravă", ea reprezentînd o maladie desinestătătoare care putea să se dezvolte ca consecință a unei infecții virale. La adresarea mamei copilului la 23.10.2004, medicul Bacalîm Victor era obligat să examineze activ pacientul prin constatarea stării lui, ascultarea sistemului respirator, fixarea temperaturii corpului, numirea investigațiilor radiologice a pulmonilor, stabilirea diagnosticului, prescrierea tratamentului corespunzător, dar nu să recomande (fără a vedea bolnavul) administrarea medicamentelor. La etapa spitalicească dacă era stabilit la timp și corect diagnosticul, erau administrate medicamente efective, posibil putea fi evitat decesul. Cauza înrăutățirii sănătății minorului, a fost debutul bronhopneumoniei, nefiind condiționată de administrarea vaccinului. Legătură cauzală între prima vaccinare ROR din 14.09.2004, revaccinarea BȚJ din 20.09.2004, vaccina HVA din 22.10.2004 și înrăutățirea bruscă a sănătății copilului la data de 23.10.2004 nu există. Vaccinarea și revaccinarea în lanț pe perioada 14.09.2004 - 22.10.2004 n-au condiționat și n-au favorizat afectarea rinichilor cu dezvoltarea insuficienței renale acute. Internarea tîrzie (după 6 zile) și lipsa tratamentului medicamentos specific a condiționat o evoluție gravă a bolii și au putut dezvolta schimbări patologice ireversibile, inclusiv la ficat și rinichi (f.d. 104-106 Vol. 2).

Astfel, Colegiul penal a concluzionat că baza probantă administrată în prezenta cauză, permite săvîrșirea de către inculpații Bacalîm Victor și Cojocari Teodor a faptelor prejudiciabile, prevăzute la art. 213 lit. b) Cod penal după cum urmează:

- Bacalîm Victor în aceea, că deținînd în baza ordinului nr. 2 din 12.10.1999 funcția de medic generalist coordonator al Centrului de Sănătate Moșana a IMSP Spitalul raional Dondușeni, exercitînd totodată și funcția de medic de familie și fiind

obligat să acorde asistența medicală bolnavilor, la adresarea cet. Ceban Larisa privind înrăutățirea stării sănătății feciorului dînsei Ceban Andrei, născut la 23.08.1997, prin pierderea poftelor de mîncare, vome și ridicarea temperaturii, atîrnîndu-se neglijent față de obligațiile de serviciu, nu i-a asigurat nivelul corespunzător de examinare, supraveghere și tratament, or fiind obligat să efectueze examenul clinic general în condițiile ambulatoriului sătesc prin constatarea stării bolnavului, ascultarea sistemului respirator, fixarea temperaturii corpului, numirea investigațiilor radiologice a pulmonilor, stabilirea diagnosticului, prescrierea tratamentului corespunzător, fără vizitarea pacientului, la apelul telefonic al mamei acestuia, a recomandat administrarea medicamentelor „Aspirină”, „Paracetamol” și „Ampiox”, care în rezultatul administrării n-au îmbunătățit starea sănătății copilului, astfel, că neefectuînd examenul clinic general și nestabilind corect diagnosticul maladiei în primele 24 ore, eu îndreptarea întîrziată doar la 28.10.2004 a pacientului în secția pediatrie a Spitalului raional Dondușeni, medicul Bacaîm Victor a încălcat din neglijență regulile și metodele de acordare a asistenței medicale, fapt ce, potrivit raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 383 din 18.12.2008 - 05.02.2009, a provocat decesul copilului Ceban Andrei Victor, ce s-a produs la 01.11.2004, în Institutul de Cercetări Științifice de Ocrotire a Sănătății Mamei și Copilului din mun. Chișinău, constatîndu-se, că efectuarea în primele 24 ore a măsurilor necesare pentru stabilirea corectă a diagnosticului maladiei putea evita decesul acestuia;

- Cojocari Teodor, în aceea că deținînd în baza ordinului nr. 1 din 04.10.1999 funcția de medic pediatru al IMSP Spitalul raional Dondușeni și fiind obligat să acorde asistență de urgență copiilor bolnavi, la internarea copilului Ceban Andrei, născut la 23.08.1997 în secția pentru copii al IMSP Spitalul Dondușeni în stare gravitate medie (febră 38,2 gr., grețuri, vome repetate, guturai, dureri de gît, retenția urinei timp de 24 ore, respirație aspră pulmonară cu raluri burtoase de calibrul diferit bilateral), prin atîrnarea neglijență față de obligațiile de serviciu manifestată prin încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, n-a asigurat nivelul necesar de examinare, supraveghere și tratament al bolnavului, că medic curant fiind obligat să efectueze examenul clinic general și stabilind, că în rezultatul tratamentului starea bolnavului se acutizează, avînd rolul decediv în Consiliul de medici format la 29.10.2004, n-a efectuat investigațiile radiologice, a pulmonilor, nu a numit cercetări de laborator a sputei cu scopul identificării agentului patogen, nu a administrat antibiotice cu spectru larg de acțiune și terapie intensivă. Ca urmare pe fondalul progresării insuficienței respiratorii acute și a lipsei de investigații paraclinice complete, la data de 29.10.2004, ora 08:00 a externat în stare gravă copilul Ceban Andrei, care în continuare a fost internat la Institutul de Cercetări Științifice de Ocrotire a Sănătății Mamei și Copilului din mun. Chișinău, unde a și decedat la data de 01.11.2004. Potrivit raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 383 din 18.12.2008 -05.02.2009, deficiențele de investigații tratament

incomplet și externarea bolnavului în stare gravă, au condiționat survenirea decesului.

Ajungând la această concluzie, Colegiul a menționat, că soluția instanței de fond privind achitarea inculpaților de sub învinuirea lor formulată, doar în baza a două rapoarte de expertiză medico - legale nr. 1979 din 01.11.2004 și nr. 100 din 10.05.2005 este una absolut incorectă, or după aceasta pe cauză au mai fost efectuate cinci expertize medico-legale în comisie, care au combătut rezultatele primelor două expertize, constatând cu certitudine motivul decesului minorului Ceban Andrei, scopul efectuării cărora a și fost constatarea tuturor împrejurărilor ce au dus la decesul unui copil minor.

Instanța de apel a relatat că, versiunea referitor la intoxicația minorului ca rezultat al vaccinării, ce s-a acutizat și a determinat survenirea decesului, a fost preluată inițial de către partea apărării, fiind susținută pe parcursul judecării cauzei penale în susținerea nevinovăției inculpaților, însă nu și-a găsit confirmare în rezultatul investigărilor clinice și de laborator, efectuate pe parcursul petrecerii celorlalte cinci expertize medico-legale. Or, chiar din declarațiile inculpaților rezultă, că simptomatologia bolii declanșate la minor nu este caracteristică vaccinării.

Totodată, Colegiul a menționat, că însăși consiliul de medici a concluzionat că sursa de intoxicație a fost legată de boala de bază - infecția respiratorie virală acută. Astfel, că apariția acestei versiuni a fost determinată doar de constatarea ulterior făcută de medicii legiști în rapoartele nominalizate mai sus cu nr. 1979 și 100. combătută prin rezultatele expertizelor ulterioare.

Instanța de apel a reținut că, din raportul de expertiză medico-legală nr. 105 din 02.04.2008 se deduc următoarele criterii:

1. Responsabil de neefectuarea examenului general medical este medicul ambulatoriului sătesc, la care la 23.10.2004 s-a adresat mama minorului bolnav;

2. Dacă măsurile obligatorii erau efectuate la timp (în primele 24 ore), medicul stabilea corect diagnosticul maladiei, iar decesul putea fi evitat;

3. La adresarea mamei copilului pe data de 23.10.2004 medicul Bacalîm Victor era obligat să examineze activ pacientul prin constatarea stării bolnavului, ascultându-i sistemul respirator, fixându-i temperatura corpului, numindu-i investigații radiologice a pulmonilor, stabilindu-i diagnosticul, prescriindu-i tratament corespunzător, și nu să-i recomande, fără a vizita pacientul, administrarea de medicamente;

4. Asistența medicală acordată minorului Ceban Andrei în HMSP Dondușeni a fost corectă, dar nu în volum deplin, or, în această instituție n-a fost efectuată investigarea radiologică a pacientului și nu s-au administrat antibiotice cu spectru larg de acțiune, strict necesare în cazul dat;

5. A fost necesară efectuarea examenului radiologie a cutiei toracice și a terapiei intensive cu antibiotice cu spectrul larg de acțiune, ca "Cefalosporine" de generația IIMV. aceste indicații în primul rînd fiind de competența medicului

pediatru, apoi a cetorați membri a consiliului medical;

6. Rolul decisiv în consiliul de medici îi revine medicului pediatru;

7. Copilul în stare extrem de gravă, a fost externat din spital, la data de 29.10.2004, ora 08:00, la insistența părinților, iar responsabil de acest fapt este nemijlocit medicul curant (medicul pediatru);

8. Asistența medicală incompletă a fost admisă în toate instituțiile medicale (ambulatoriul sătesc. SR Dondușeni și CMC) care în comun au legătură cauzală cu decesul minorului Ceban Andrei;

9. Deficiențele de investigații, tratament și externarea bolnavului în stare gravă, au condiționat survenirea decesului, mai târziu la ICȘOM și C;

10. Internarea târzie, după șase zile și lipsa tratamentului medicamentos specific a condiționat o evoluție gravă a bolii și a putut dezvolta schimbări patologice ireversibile, inclusiv la ficat și rinichi.

Astfel, Colegiul penal constatând prezența în acțiunile inculpaților Bacalîm Victor și Cojocari Teodor a elementelor infracțiunii, prevăzută de art. 213 lit. b) Cod penal, a considerat necesar de a-i libera de răspunderea penală în temeiul art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal în legătură cu expirarea termenilor de prescripție, dispunând în temeiul art. art. 332 alin. (1) și 391 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală încetarea în privința lor a procesului penal.

8. Împotriva hotărîrii menționate inculpatul Bacalîm Victor a declarat recurs ordinar, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie menținută sentința instanței de fond.

În motivarea soluției sale, recurentul a invocat că, instanța de apel a ignorat decizia anterioară a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 25 decembrie 2014 și a adoptat o decizie prin care de fapt dispozitivul nu corespunde soluției.

Prima instanță a stabilit cu certitudine nevinovăția adusă în baza art. 213 lit. b) Cod penal, constatînd lipsa semnelor infracțiunii.

Recurentul a precizat că, la adoptarea soluției sale, instanța de apel a ignorat și nu s-a expus asupra cerințelor succesului legal al victimei, Ceban Larisa, care în obiecțiile la apelul procurorului a solicitat menținerea sentinței de achitare, cu respingerea apelului.

Totodată, probele administrate la materialele cauzei au fost apreciate greșit, fără a acumula probe suplimentare, fapt dovedit și prin aprecierea eronată a raportului de expertiză nr. 1979 din 01.11.2004, unde în rubrica „diagnosticul medico-legal” este indicat – intoxicația cu toxic necunoscut, iar moartea lui Ceban Andrei a survenit în rezultatul insuficienței pulmonare ca consecință a bronhopneumoniei bilaterale purulente, fapt indicat și în raportul de expertiză medico-legală nr. 100 din 10.05.2005, ce se confirmă prin rezultatul examinării medico-legale a cadavrului și tabloului histopatologic a modificărilor organelor interne. Însă, inculpatul menționează că, reieșind din faptul că nu au fost efectuate investigații suplimentare

bacteriologice, virusologice, de apreciat corect agentul patologic nu a fost posibil, iar obligațiunile sale profesionale au fost executate și făcute înscrierile necesare în cartea de ambulatoriu, dar a dispărut de la materialele cauzei, fapt menționat și în sentința instanței de fond, iar instanța de apel nu a ținut cont de asta.

Astfel, decizia instanței de apel este bazată pe presupuneri, nefiind confirmate probele veridice.

8.1. Recurs ordinar împotriva deciziei menționate a depus avocatul Igor Țurcanu și inculpatul Cojocari Teodor, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută sentința instanței de fond.

Recurenții invocă că, la adoptarea soluției instanța de apel a considerat că dispariția cartelei medicale a bolnavului Ceban Andrei și lipsa unei investigații efective în vederea constatării împrejurărilor în care s-a pierdut cartela, nu influențează la stabilirea adevărului. În acest sens se menționează, că cartela respectivă a fost expediată în adresa Centrului de Medicină Legală, în baza căreia urma să fie efectuată expertiza medico-legală pentru stabilirea cauzei decesului și corectitudinii vaccinărilor efectuate.

Astfel, în opinia recurenților, acest înscris reprezintă o probă a dosarului penal și urma să fie o parte integrală a acestuia, or, în cazul dispariției cartelei medicale aceasta urma să fie înlocuită sau restabilită.

Mai mult ca atât, expertizele au fost efectuate fără ca experților să le fie puse, în mod obligatoriu, toate materialele suplimentare aflate la dispoziția coordonatorului expertizei judiciare, adică cartela medicală a bolnavului Ceban Andrei, pe 76 file, care a dispărut misterios la etapa urmăririi penale, iar autoritățile competente nici nu s-au autosesizat pentru a descoperi persoana sau persoanele vinovate de dispariția unei probe din dosar și fără de care nu se putea petrece nici expertiza.

Totodată, recurenții specifică faptul că, partea apărării a fost lipsită de posibilitatea de a apela la experții independenți pentru a fi efectuate expertize medico-legale.

Pe de altă parte, instanța de apel nu a ținut cont de indicațiile Curții Supreme de Justiție, conform căreia era obligată să se expună asupra referinței succesorului legal al victimei și anume asupra faptului că la urmărirea penală nu au fost efectuate investigații bacteriologice și virusologice, pentru a stabili agentul patogen.

Prima instanță corect a pus la baza sentinței de achitare raportul de examinare medico-legală nr. 1979, precum și raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 100 din 10.05.2005.

Astfel, raportul de examinare și rapoartele de expertiză diferă unul de altul, dețin diferite argumente și constatări, care pun la îndoială vinovăția inculpaților. Din probele prezentate de către partea acuzării, nu au fost stabilite regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale care au fost încălcate de inculpat. Examenul clinic

general al pacientului a fost stabilit de un consiliu format din mai mulți medici, care au confirmat toate chestiunile referitor la tratamentul pacientului, adică nimeni nu are rolul decisiv la stabilirea diagnozei tratamentului.

Instanța de fond, legal și întemeiat a constatat că art. 213 CP este aplicabil atunci când se atestă nerespectarea unor norme de comportament profesional pe care un alt profesionist, în aceleași condiții, le-ar fi respectat și este inaplicabil în caz de eroare medicală, exprimată în producerea unor consecințe grave.

Latura obiectivă cere prezența faptei prejudiciabile care ia forma acțiunii sau inacțiunii de încălcare a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, reguli și metode care nu au fost stabilite de organul de urmărire penală și nu au fost încriminate lui Cojocari Teodor în actul de învinuire.

Mai mult ca atât, în apelul său procurorul a invocat raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 282 din 15.08.2006-10.12.2006, potrivit căruia asistența medicală acordată copilului a fost corectă, dar nu în volum deplin. Concluzia dată, în opinia recurenților, exclude vina inculpaților, iar toate rapoartele de expertiză la care a făcut referire poartă un caracter de presupunere, însă nu confirmă vina inculpaților.

9. Judecând recursurile ordinare și verificând legalitatea hotărîrii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

În acest aspect, Colegiul lărgit va statua și asupra respectării prevederilor art. (1) alin. (3) Cod procedură penală, care, referitor la scopul procesului penal, stipulează, *că organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată.*

În susținerea recursurilor, recurenții au invocat aceleași motive și anume temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor și a nevinovăției inculpaților, în comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de recurs consideră, că în cauză sunt prezente erorile de drept menționate de recurenți.

Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel nu a examinat cauza în privința lui Bacalîm Victor și Cojocari Teodor sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea prevederilor art. 414, 417 alin. (1) pct. 7) și 8) Cod de procedură penală și nu a făcut o analiză amplă probelor prezentate cu expunerea argumentărilor sale, iar probele administrate în cauză, nu au fost verificate și apreciate în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității lor, iar în ansamblu – în coroborare cu alte probe.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs concluzionează că, instanța de fond corect a conchis că învinuirea adusă inculpaților Bacalîm Victor și Cojocari Teodor nu este bazată pe probe ce ar confirma vinovăția acestora.

Instanța de fond cercetînd probele prezentate și anume audiind inculpații, succesorul părții vătămate, martorii și examinînd materialele dosarului, inclusiv rapoartele de expertiză și raportul de examinare medico-legală, a conchis că învinuirea formulată inculpaților nu și-a găsit confirmare pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 213 Cod penal, care prevede răspunderea penală pentru încălcarea din neglijență a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale.

Conform actului de punere sub învinuire a inculpaților, pentru fiecare în parte nu este indicat concret care reguli sau metode de acordare a asistenței medicale, din toate existente, au fost încălcate de către inculpați și au avut ca urmare decesul unei persoane.

Este necesar de menționat, că regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale încălcate de făptuitor, trebuie să aibă un caracter imperativ, deci să fie cuprinse în acte normative în vigoare, indiferent de organul competent (Parlamentul, Guvernul, Ministerul Sănătății etc.). Nu pot fi luate în considerație regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale avînd caracter doar de recomandare. La calificarea faptei este obligatorie stabilirea concretă a articolului sau punctului din cadrul actelor normative, care conțin regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale, care au fost încălcate.

Prin urmare, instanța de recurs ajunge la concluzia că învinuirea adusă lui Bacalîm Victor și Cojocari Teodor este neclară, din motiv că nu s-a făcut referire la careva act cu caracter normativ care conține regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale, ținînd cont de faptul că elementul material al infracțiunii prevăzute de art. 213 Cod penal este descris prin prisma unei dispoziții de blanchetă și în rechizitoriu urma să fie făcută trimitere la actele normative.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului este absolut inadmisibilă formularea din Decizia Curții de Apel :”... *Colegiul ține să menționeze că, lipsa la momentul comiterii-faptelor prejudiciabile a cadrului legal și a fișelor de post ce ar determina cu strictete obligațiile funcționale a inculpaților, care au fost adoptate și întocmite ulterior celor întîmplate, nu reduce răspunderea lor în încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, or în situația creată ei urmau să se conformeze cerințelor actelor normative existente la acel moment cum ar fi: Legea nr. 411 - XIII din 28.03.1995 "privind ocrotirea sănătății" cu modificările și completările ulterioare, or încălcarea legii nominalizate nu se incriminează inculpaților, astfel încît instanța de apel a depășit vădit limitele învinuirii formulate.*

Astfel, instanța de recurs consideră ca fiind incorectă condamnarea inculpaților în baza unei și aceleiași norme penale - art. 213 lit. b) Cod penal, deoarece învinuirea

adusă este condiționată de acțiunile succesivului părții vătămate, care au condus la neîndeplinirea și neefectuarea corespunzătoare a unor obligațiuni. De către organul de urmărire penală nu a fost indicat care este actul normativ care ar conține regulile de externare a bolnavului și dacă inculpații ar fi comis o încălcare a acestor norme.

Latura obiectivă a infracțiunii imputate inculpaților cere prezența faptei prejudiciabile care ia forma acțiunii sau inacțiunii de încălcare a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Latura subiectivă se caracterizează prin imprudență concretizată în neglijență față de fapta prejudiciabilă și în imprudență față de urmări prejudiciabile.

Astfel, instanța de recurs precizează că în speța dată lipsește latura obiectivă și subiectivă, în sensul că nu a fost concretizată învinuirea sub care au fost puși inculpații, prin urmare nu este stabilită vinovăția inculpaților de săvârșire a faptei prejudiciabile.

Totodată, instanța de recurs precizează că art. 213 Cod penal este inaplicabil în caz de eroare medicală, exprimată în procedura vătămării grave a integrității corporale sau a sănătății ori a decesului din cauza naturii lucrurilor (evoluția complicată a bolii, simptomatologia atipică, reacția alergică neprevăzută a organismului pacientului, prezența unei boli necunoscute, particularitățile anatomice anormale ale organismului pacientului etc.), situație în care orice alt lucrător medical ar fi produs același prejudiciu în aceleași condiții de lucru.

În acest sens, Colegiul lărgit relevă că prima instanță corect a analizat raportul de examinare medico-legală nr. 1979 din 01.11.2004, care a conchis că moartea cet. Ceban Andrei a survenit în rezultatul insuficienței pulmonare ca consecință a bronhopneumoniei purulente, fiind stabilit diagnosticul ca intoxicație cu toxic necunoscut.

Întru confirmarea celor expuse vine și raportul de expertiză medico-legală nr. 100 din 10.05.2005, prin care se atestă faptul că bronhopneumonia bilaterală purulentă este o maladie severă și cu timpul acest proces se complică cu insuficiență patogenă ce provoacă decesul, iar de confirmat legătura causală dintre vaccinare contra hepatitei A și dezvoltarea bronhopneumoniei nu este posibil și careva complicații nu au apărut. Totodată, s-a concluzionat că acordarea asistenței medicale la copilul Ceban Andrei a fost în volum deplin, decesul fiind condiționat de caracterul sever a maladei și acțiunile lucrătorilor medicali ce au efectuat vaccinarea și decesul copilului legătura de cauzalitate lipsește.

Mai mult ca atât, declarațiile directorului Centrului de Medicină Legală, Cuvșinov Ion, confirmă faptul că decesul copilului a survenit în urma bronhopneumoniei purulente în formă gravă, iar aceste date au fost luate din rezultatele necropsiei cadavrului, investigațiile de laborator și documentele medicale. Totodată, expertul a declarat că nu se poate defini sau diferenția cine din personalul

medical este vinovat de decesul copilului, deoarece s-au comis erori la fiecare etapă, deși s-au administrat antibiotice de care nu trebuiau, de asemenea, nu a fost făcută chemarea la bolnav ci doar s-a solicitat o consultație, iar aceasta nu se consideră o chemare pentru acordarea asistenței medicale.

Mai mult, instanța de recurs precizează că tot expertul în declarațiile sale suplimentare date în instanța de apel invocă faptul că, în perioada anului 2004 nu erau adoptate și puse în vigoare standardele naționale de diagnostic și tratament, care oficial au fost implementate în anul 2008, purtând denumirea de Protocoale Clinice Naționale, care prevăd măsuri concrete de diagnosticare și tratament, obligatorii pentru executare.

Tot aici, Colegiul reține că, Protocoale Clinice Naționale sunt elaborate în baza Ghidurilor internaționale bazate pe dovezi a eficacității clinice și, în același timp, și economice. Ele sunt instrumente pentru luarea deciziilor clinice, ultimele fiind deseori destul de dificile. Deci, departe de a încorseta gândirea medicală, raționamentul clinic, Protocoalele îl ajută pe medic să acționeze de la un standard de calitate obligatorie. Ele, fiind implementate, contribuie substanțial la îmbunătățirea calității asistenței medicale.

Însă, în perioada la care se referă cazul dat, Cuvșinov Ion a adăugat că, doar în unele instituții medicale erau fișe de post în care erau incluse obligațiunile funcționale, dar ele nu se refereau la metodicile obligatorii de diagnostic și tratament. Astfel, în cazul dat a fost pusă o diagnoză greșită, respectiv și tratamentul administrat nu era cel care trebuia să fie. Analiza sîngelui și radiologia fiind obligatorie în cazul dat. Or, pe lângă manifestările clinice și modificările patologice, examenul radiologic ar fi dat un rezultat clar ce ar fi permis unui specialist calificat în domeniu să diagnostice pneumonia, pentru ca rezultatele radiologice în cea mai mare parte încununează cercetările, confirmînd sau infirmînd existența ei.

În urma celor menționate, instanța de recurs precizează că, instanța de apel în decizia sa a invocat cele relatate mai sus, însă eronat au fost apreciate, deoarece ele confirmă nevinovăția inculpaților.

De asemenea, Colegiul reține că instanța de apel a pus la baza soluției de condamnare sesizarea mamei defunctului către organele procuraturii, însă a ignorat să se expună asupra faptului că aceasta a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, iar la 03.12.2012 a depus referință prin care s-a expus pentru respingerea apelului procurorului și menținerea sentinței de achitare, deoarece careva pretenții în privința inculpaților nu are (f.d. 254-255 Vol. III).

Astfel, instanța de recurs conchide că, instanța de apel unilateral a făcut trimitere la unele probe din dosar, concluzionînd că acestea confirmă vina inculpaților în comiterea infracțiunii imputate, fără a verifica și a aprecia în cumul toate probele acumulate la urmărirea penală și în ședințele de judecată, pe cînd instanța de fond a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, și a

apreciat corect probele administrate.

În cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către instanța de fond și a ajuns la concluzia prezenței vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate, urma să dezvăluie această concluzie expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza hotărârii de condamnare, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Principiul procesului echitabil cere ca hotărârea să fie motivată, justițiabilul trebuie să poată lua cunoștință de motivele care au determinat instanța să adopte una sau altă soluție și să poată să le conteste dacă sistemul juridic prevede o cale de atac împotriva acestei hotărâri. Lipsa motivării unei decizii judiciare poate pune în pericol dreptul la un proces echitabil.

Jurisprudența CEDO de asemenea, prevede că în baza aceleași probe nu poate fi emisă o hotărâre de achitare și ulterior de condamnare, fără ca instanța care condamnă persoana să nu cerceteze de sinestătător și să argumenteze concluzia sa de condamnare.

Tot la acest capitol, Colegiul lărgit susține poziția instanței de fond și anume faptul că la emiterea sentinței de achitare s-a condus de prevederile art. 6 alin. (1) și (2) CEDO, *orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de care o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăția sa va fi legal stabilită.*

Așa dar, instanța de fond corect a constatat că probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat, puse la dispoziția instanțelor judecătorești, nu dau temei la o stabilire sigură a vinovăției inculpaților, iar fapta acestora nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

În contextul celor enunțate, Colegiul reține că, o hotărâre de condamnare nu poate fi bazată doar pe presupuneri, or prima instanță a ținut cont de aceste prevederi legale, precum și de principiul, că toate îndoielile apărute și care nu pot fi înlăturate, se tratează în favoarea inculpaților și a adoptat soluția întemeiată.

În aceiași ordine de idei se mai rețin și prevederile pct. 6 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție „Privind sentința judecătorească” nr. 5 din 19 iunie 2006, din care rezultă, că *vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul cînd instanța de judecată a dat răspuns la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetînd nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în urma unei proceduri legale.*

Prin urmare, Colegiul menționează că prima instanță a pronunțat o sentință legală, întemeiată și motivată, și în atare situație, se concluzionează, că apelul declarat de către procuror a fost greșit admis, iar recursurile declarate de către inculpatul Bacalîm Victor, de avocatul Igor Țurcan și inculpatul Cojocari Teodor sunt întemeiate și urmează a fi admise, cu casarea totală a deciziei recurate și menținerea sentinței instanței de fond.

10. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de inculpatul Bacalîm Victor, de avocatul Igor Țurcan și inculpatul Cojocari Teodor, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2014 și menține sentința Judecătoriei Dondușeni din 05 decembrie 2011, prin care Bacalîm Victor Nicolae și Cojocari Teodor Ion au fost achitați de învinuirea adusă în baza art. 213 lit. b) Cod penal, deoarece faptele lor nu întrunesc elementele acestei infracțiuni.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 21 octombrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Vladimir Timofti